

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200704
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8819200704.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX Z. K. č. XXX, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.627,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 3Csp/44/2019-65 zo dňa 14.10.2019 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie.
2. Stranám sporu nepriznal náhradu trov konania.
3. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 159; 256 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.
4. Konštatoval, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3.627,04 Eur spolu s 5% úrokom z omeškania odo dňa 26.05.2017 do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania.
5. Na Okresnom súde Vranov nad Topľou je vedené konanie pod sp. zn. 10Csp/151/2018, ktoré je totožné pokiaľ sa týka nároku, výšky nároku a právneho základu a strán sporu.
6. Súdne konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia (§ 156 CSP). Začatie konania bráni tomu, aby na súde (ktoromkoľvek) prebiehalo konanie tých istých strán, týkajúce sa tej istej veci, t.j. konanie o tom istom spore. V prípade, ak by nastala uvedená skutočnosť (tzv. litispendencia), súdu zákon ukladá povinnosť konanie, ktoré sa začalo na základe neskôr podanej žaloby, zastaviť.
7. Keďže na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Csp/151/2018 sa vedie konanie odo dňa 17.10.2018, v ktorom sama žalobkyňa uviedla, že chce pokračovať, súd musí pre litispendenciu jedno z konaní zastaviť.
8. Nakoľko ide o konania týkajúce sa tých istých strán, rovnakého predmetu konania (totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu) a rovnakých skutkových okolností, z ktorých sa odvodzuje uplatnený nárok, súd prvej inštancie postupujúc v súlade s vyššie citovaným ustanovením zákona predmetné súdne konanie, pre prekážku litispendencie, ako konanie, ktoré sa začalo neskôr,

zastavil a konštatoval, že v konaní o predmete tohto konania sa bude na tunajšom súde pokračovať vo veci sp.zn. 10Csp/151/2018.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie tak, že na strane žalobcu existuje procesné zavinenie napríklad vtedy, ak podal žalobu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu, alebo ak podal žalobu hoci existovala prekážka res iudicate alebo prekážka litispendencie.

10. V tomto prípade však nárok na náhradu trov v tomto konaní nevznikol na strane žalovaného, nakoľko tu absentuje pasívna vecná legitímácia, čo je neodstrániteľná prekážka úspechu v konaní.

11. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal aj na článok 17 (zrejme CSP), kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, súd prvej inštancie rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, a to tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

12. Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie s ohľadom na späťvzatie žaloby zo strany žalobcu konanie v celom rozsahu zastavil. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že nárok na náhradu trov v tomto konaní nevznikol na strane žalovaného, nakoľko tu absentuje pasívna vecná legitímácia, čo je neodstrániteľná prekážka úspechu v konaní.

13. Žalovaný citujúc čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky, §§ 89 ods. 1, 3; 255 ods. 1; 256 ods. 1, 2 CSP ďalej uviedol, že žalovaný vzhľadom k citovaným ustanoveniam a rovnako tak k okolnostiam prejednávaneho prípadu zastáva názor, že napadnutý výrok súdu v časti trov konania nie je správny. Trovy konania, ktoré vo veci vynaložil žalovaný, sú nepochybne účelne vynaložené trovy konania a sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie úspechu v tejto veci. Takto vynaložené trovy konania tvoria náklady, ktoré by neboli vznikli v prípade, ak by žalobkyňa nepodala na súd žalobu. Bola to teda žalobkyňa, ktorá iniciovala súdne konanie a teda práve žalobkyňa zapríčinila vznik trov konania na strane žalovaného. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, súd mal žalobkyňu v zmysle ust. § 256 ods. 1 CSP zaviazať na náhradu takto vzniknutých trov konania. Súd je totiž povinný prihliadať aj na okolnosti, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu nároku na súde a k ich postojom v konaní (R 24/1964). Žalobkyňa žalovala osobu, ktorá nie je pasívne legitimovaná a túto vadu konania žalovaný v konaní namietal. Takéto svojvoľné uplatňovanie práva zo strany žalobkyne právny štát nemôže pripustiť. Žalovaný, ktorý je do sporu zavlečený proti svojej vôli a musí sa v spore brániť, nemôže napokon sa dostať do pozície nevýhodnejšej, keď spor v konečnom dôsledku vyhrá. Nárok na náhradu trov konania súd priznáva strane sporu, nie zvolenému právnenému zástupcovi. Klient, ktorý splnomocňuje advokáta na zastupovanie v konaní, je povinný advokátovi zaplatiť za vykonané úkony právnej služby odmenu. V prípade, ak by táto odmena nebola hrazená z priznaných trov právneho zastúpenia, povinnosť „preplatiť“ vzniknuté náklady by sa preniesla na klienta advokáta, čo by bolo v posudzovanom prípade krajne nespravodlivé, keďže žalovaný sa žiadnym spôsobom nepodieľal na vzniku súdneho sporu a len využil svoje ústavné právo na právnu pomoc. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, ak pri rozhodovaní o trovách konania rozhodoval tak ako je uvedené vo výroku napadnutého uznesenia.

14. Na základe vyššie uvedeného žalovaný žiadal, aby odvolací súd uznesenie v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku ho zmenil tak, že prizná žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu

predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že uznesenie v jeho napadnutej časti je potrebné zrušiť.

17. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

18. Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane (§ 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku; ďalej len CSP).

19. Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP).

20. Podľa odvolacieho súdu sa nemožno stotožniť s preskúvaním pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v nadväznosti na dôvod zastavenia konania v tejto veci. Uznesenie o zastavení konania je procesným rozhodnutím, ktoré nemôže obsahovať vecnú argumentáciu podanej žaloby, ale vo svojom odôvodnení sa má zamerať len na procesné predpoklady zastavenia konania. Je nutné si uvedomiť, že dôvodom zastavenia konania v prejednávacom prípade bola prekážka litispendencie, teda prekážka už začatého toho istého konania medzi tými istými stranami sporu, nebol to iný žiaden dôvod.

21. Pri rozhodovaní o trovách konania mal súd prvej inštancie aplikovať ustanovenie § 256 CSP, v rámci ktorého mal svoju pozornosť zamerať len na skúmanie procesného zavinenia zastavenia konania.

22. Ťarchu procesného zavinenia zastavenia konania v prejednávanej veci znáša žalobkyňa, ktorá ako jediná s dispozičným oprávnením dvakrát podala žalobu v tej istej veci, čo v konečnom dôsledku viedlo k zastaveniu konania súdom prvej inštancie.

23. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie nesprávne vyložil ustanovenie § 256 CSP, lebo procesne zavinila žalobkyňa zastavenie konania. Za daného stavu by mal súd prvej inštancie priznať náhradu trov konania žalovanému voči žalobkyňi.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené sa preto javia byť dôvodnými odvolacie námietky žalovaného v tom smere, že žalobkyňa iniciovala súdne konanie a teda práve žalobkyňa zapríčinila vznik trov konania na strane žalovaného. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, súd prvej inštancie by tak mal žalobkyňu v zmysle ust. § 256 ods. 1 CSP zaviazat' na náhradu takto vzniknutých trov konania protistrane.

25. Prihliadajúc však na to, že ide o spor s povahou ochrany slabšej zmluvnej strany a tiež na dôvod, pre ktorý došlo zo strany žalobkyne k opätovnému podaniu žaloby, je odvolací súd toho názoru, že je v danom prípade potrebné skúmať, či pri rozhodovaní o trovách konania nie sú splnené zákonné podmienky na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

26. Na základe vyššie uvedeného a v záujme zachovania dvojinštantnosti súdneho konania odvolací súd postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP uznesenie v jeho napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní skúmať na oboch stranách sporu podmienky možnosti aplikácie ustanovenia § 257 CSP, a to aj s prihliadnutím na povahu sporu. Ak súd prvej inštancie by dospel k záveru o tom, že v danom prípade nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie trov konania žalovanému, je povinný vyložiť ustanovenie § 256 ods. 1 CSP tým spôsobom, že prizná žalovanému voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania, no musí pred tým zvážiť, či žalovanému vôbec mohli vzniknúť nejaké účelné trovy tohto konania vzhľadom na dôvod jeho zastavenia.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).